

80. rocznica bitwy pod Olesznem- „Żbik” i „Marcin” stanęli na straży u bram Oleszna

„Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje Westerplatte.

Jakąś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć.

Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można zdezerterować.

Wreszcie jakiś porządek prawd i wartości, które trzeba utrzymać i obronić,

tak jak to Westerplatte, w sobie i wokół siebie. Tak, obronić dla siebie i dla innych.”

Gdańsk- Westerplatte, 12.06.1987r., papież św. Jan Paweł II

W niedzielę 28.07.2024r. odbyła się w miejscowości Oleszno uroczystość poświęcona 80. rocznicy bitwy pod Olesznem. Organizatorzy uroczystości: Związek Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych im. Brygady Świętokrzyskiej w Olesznie, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej w Olesznie, Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie, Ochotnicza Straż Pożarna w Olesznie pod honorowym patronatem Gminy Krasocin i Powiatu Włoszczowskiego, zaprosili wszystkich kochających Oleszno, aby wspólnie świętować dzień zwycięskiej bitwy.

Gaude Mater Polonia- Raduj się matko, Polsko

Patriotyczne uroczystości rozpoczęła tradycyjna defilada złożona z piętnastu pocztów sztandarowych organizacji kombatanckich NSZ i AK, Samodzielnego Batalionu im. Mjr Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Końskich, szkół podstawowych Gminy Krasocin, Ochotniczych Straży Pożarnych Chotowa, Świdna i Oleszna. Ponadto w uroczystym przemarszu uczestniczyli: p. Paulina Piątek, wnuczka śp. kapitana Stanisława Ambrozika - żołnierza „Żbika” i uczestnika bitwy, były Minister Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych- żołnierz „Marcina”, pułkownik Zbigniew Zieliński, Starosta Włoszczowski, p. Dariusz Czechowski, Wicestarosta Włoszczowski, p. Łukasz Karpiński, Zastępca Wójta Gminy Krasocin p. Jacek Sienkiewicz, Przewodniczący Rady Gminy Krasocin, p. Grzegorz Sitkowski, Radna Gminy Krasocin, p. Małgorzata Łata, Komendant Powiatowy PSP we Włoszczowie, mł. bryg. Andrzej Pacanowski, delegacja Komendy Powiatowej Policji, leśniczy Nadleśnictwa Włoszczowa, p. Michał Zieliński i p. Paweł Nowicki, Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Czostkowie, p. Zdzisława Mąkosa, Dyrektor SP im. Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki w Cieślach, p. Aneta Jończyk, Dyrektor SP im. Prymasa Tysiąclecia w Mieczynie, p. Irena Kukła, Dyrektor SP im. AK w Olesznie,

p. Justyna Michałek, Dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych im. Jana Pawła II w Bukowie,
p. Agata Kapelus- Derejska, Dyrektor ZPO im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Krasocinie,
p. Krzysztof Jasiowski, członkowie zespołu „Melodia”, Koła Gospodyń Wiejskich „Olesznianki”, delegacje stowarzyszeń: „Lokalni Patrioci” w Kozłowie, „Kieleccy Patrioci”, „Pamięci NSZ Ziemi Włoszczowskiej”, „Pękowiec”, mieszkańcy tzw. Lasku i Oleszna oraz goście z różnych części Polski. Defiladę poprowadził pułkownik Janusz Stępień, dowódca Samodzielnego Batalionu im. Mjr Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Końskich.

Za wstawiennictwem Matki Bożej Oleszyńskiej

W kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Olesznie uroczystą Mszę Św. w intencji poległych i zmarłych żołnierzy oddziału NSZ mjr Władysława Kołacińskiego „Żbika” oraz oddziału AK mjr Mieczysława Tarchalskiego „Marcina” sprawował ks. wikariusz Mariusz Rozin. W liturgii słowa uczestniczył p. Ryszard Kowalczyk- historyk SP im. AK w Olesznie. Oprawę muzyczną przygotował zespół „Melodia” pod opieką organisty p. Ryszarda Gaja oraz Orkiestra Dęta OSP w Olesznie pod kierunkiem druha Czesława Cieślaka, których członkowie śpiewem i muzyką- „Gaude Mater Polonia”, „Serdeczna Matko Opiekunko Ludzi” złożyli dziękczynną modlitwę w intencji Oleszna i Ojczyzny.

Pomnik ku czci żołnierzy „Żbika” i „Marcina” lśni nowym blaskiem

Pomnik ku czci żołnierzy NSZ „Żbika” i AK „Marcina” na ulicy Przedborskiej, został wzniesiony trzydzieści cztery lata temu, w 1990r., przez członków Narodowych Sił Zbrojnych, m.in. śp. Stefana Kapelusza, śp. Stanisława Kowalczyka, śp. Stanisława Komisarczyka. Było to możliwe dzięki uprzejmości rodziny p. Jerzego Kapelusza z Oleszna, która udostępniła część swojej działki na potrzeby tego chwalebnego przedsięwzięcia. Roku Pańskiego 2024, dzięki staraniom ZŻNSZ i władz Gminy Krasocin, pomnik został odrestaurowany. Uroczystość w miejscu bitwy rozpoczęło odegranie „Mazurka Dąbrowskiego”. Następnie wszystkich gości powitał historyk miejscowej szkoły, p. Ryszard Kowalczyk. W swoim wystąpieniu przywołał rys historyczny wydarzenia z 26 lipca 1944r., wspominając dokonania „Żbika” i „Marcina” oraz ich żołnierzy. Zwrócił również uwagę na rodzinę, kościół parafialny, szkołę, które odegrały rolę autorytetów, kształtujących właściwą i godną naśladowania postawę młodzieży, spośród której w okresie II wojny światowej wywodzili się odważni i waleczni żołnierze Narodowych Sił Zbrojnych i Armii Krajowej. Następnie ostatni z żyjących żołnierzy Brygady Świętokrzyskiej NSZ, major Bogdan Eubich,

wspomniął o tragedii Michniowa z 12/13 lipca 1943r., kiedy to żołnierze niemieccy wymordowali wszystkich mieszkańców osady w liczbie 204 osób. Tragedia tego wydarzenia polegała na tym, że Michniowa nikt nie bronił. Natomiast Oleszno miało to szczęście, że znaleźli się odważni, młodzi chłopcy, z Narodowych Sił Zbrojnych i Armii Krajowej, którzy w tym właśnie miejscu zatrzymali śmierć, która na niemieckich bagnietach chciała wejść do waszego Oleszna- zakończył mjr Bogdan Eubich. Następnie głos zabrał Zastępca Wójta Gminy Krasocin, p. Jacek Sienkiewicz, który powiedział: żyjemy w trudnych czasach, w czasach kiedy ponownie depta się prawdziwe autorytety i opluwa bohaterów naszej historii. Każda forma przywołania historii o chwalebnej przeszłości Polski, zarówno przez uroczystości, jak ta dzisiejsza, jak również przez inicjatywy jej upamiętniania nazwami ulic lub rond, jest niezwykle cenna. Dlatego nie wolno ulegać pokusie i porzucać zamiaru uczczenia pamięci o mjr Władysławie Kołacińskim „Żbiku”- obrońcy Oleszna, poprzez nadanie rondy w Olesznie imienia tego bohaterskiego żołnierza. Ostatnim mówcom był członek NSZ, p. Krzysztof Chudziński, który złożył na ręce Zastępcy Wójta Gminy Krasocin, podziękowania dla władz Gminy Krasocin za odrestaurowanie pomnika ku czci bohaterów spod Oleszna.

Bohaterska ósemka spod Oleszna

Po wystąpieniach gości miał miejsce podniosły apel pamięci, podczas którego wezwano po imieniu żołnierzy, którzy swoim życiem okupili zwycięstwo pod Oleszнем. Przywołano też i uczczono minutą ciszy śp. kapitana Stanisława Kowalczyka, śp. porucznika Stanisława Komisarczyka, śp. Henryka Foltyna oraz śp. kapitana Stanisława Ambrozika. Uroczystą oprawę dla apelu pamięci przydali muzycy Orkiestry Dętej OSP w Olesznie- gra na werblach. Wyrazem hołdu dla bohaterstwa i męstwa na polu chwały, żołnierzy „Żbika” i „Marcina”, stały się zapalone znicze i liczne wiązkanki kwiatów, które złożyli obecni na uroczystości goście. Mimo upływu 80 lat, opowieść o żołnierzach NSZ i AK jest wciąż przekazywana w pamięci kolejnych pokoleń mieszkańców Oleszna. Gdyby jednak upływający czas i niepamięć miały przerwać nić historii, obróśli w legendę zapomnianą, to słowa wryte ludzką dłonią w metalu i wtopione w twardey kamień, przypomną mieszkańcom Oleszna komu zawdzięczają swoją piękną historię i przyszłość.

Autor: Ryszard Kowalczyk, historyk SP im. AK w Olesznie